

Förord

Nu tar vi ton

Rubriken kan låta lite kaxig, men den ska inte tolkas så. Istället är det så att skördarna nu redovisas i ton/ha i denna skrift. Tigare har redovisning ibland skett som dt/ha och ibland som kg/ha. Man och man emellan pratas det varken i säckar per tunnland, dt/ha eller kg/ha. Därför väljer vi att i denna skrift gå över till ton per hektar.

Försöka duger!

Försöka duger ju i de flesta sammanhang. Man kan vända på påståendet och formulera en fråga; duger försöken? Till syvende och sist är det slutanvändaren, dvs. lantbrukaren, som bestämmer detta. Vi vill påstå att i de allra flesta fall duger våra försök alldeles utmärkt att användas som ett rättesnöre för de åtgärder som ska utföras i den skånska växtodlingen. Förändringen av försöksarbetet har varit ganska dramatisk under den senaste tioårsperioden. Från ganska enkla enfaktoriella försök till komplicerade frågeställningar med flera faktorer inblandade. Historiskt har bestämning av skördens storlek varit den helt dominerande och prioriterade faktorn i fältförsökssammanhang. I många fall är det inte så idag. Graderingar, och ofta upprepade graderingar, har en allt större betydelse i fältförsökssammanhang. Detta ställer mycket höga krav på personalen på våra försöksstationer. Vi måste framöver i högre grad utbilda vår personal i graderingsteknik. Det gäller både svampsjukdomar och ogräsgraderingar. Man ska veta att detta inte är ett lätt arbete och vi får sätta in stora resurser framöver i utbildningssyfte.

Huvudregeln för vår verksamhet uttryckt på skånska är att ”nock är inte nock”. Det vill säga att bra är inte tillräckligt utan vi måste bli bättre än bra. I alla moment.

Pengar

Fältförsöksarbetet är en kapitalintensiv verksamhet. Det ställs allt större krav på tekniskt avancerad utrustning. En ny försökströska

kostar över 1,5 miljoner kronor. En växtskydds-spruta drar lätt iväg till 700 000 kronor. De skånska hushållningssällskapen står båda inför investering i nya kombisåmaskiner. Vill man ha en självgående maskin får man vara beredd att punga upp med cirka 700 000 kr. GPS har gjort sitt intåg i fältförsöken. Frågan är inte *om*, utan *när* vi fullt ut ska satsa på denna teknik för att styra våra såmaskiner, sprutor och tröskor. Här ryker ett antal hundratusen kronor. HS Malmöhus står i begrepp att investera i ny maskinhall och grovlabb när Lomma kommun lägger beslag på våra nuvarande lokaler vid Borgeby slott. Här pratar vi om ett antal miljoner kronor.

Mer pengar

Rubriken kan uppfattas som att det behövs mer pengar till försöksverksamheten. Så ska den också uppfattas. Basen i finansieringen är medel som söks från SLF (Stiftelsen Lantbruksforskning). Denna stiftelse förvaltas och administreras av LRF. Medel till stiftelsen kommer från lantbrukarna via avgifter på producerade produkter och produktionsmedel. Till detta kommer, den dominerande delen, miljöskatt på gödselmedel och växtskyddsmedel. För Skåneförsökens del innebär detta cirka 2,1 miljoner kronor per år. Denna summa har varit ganska konstant under flera år medan våra kostnadsökningar har varit cirka fyra procent per år. Detta har fört med sig en neddragning av verksamheten, vilket givetvis är olyckligt i ett längre perspektiv.

Vi har tidigare varit kritiska mot administrationen kring ansökningar till SLF. Tiden vi fick lägga ner för att skriva dessa ansökningar var alldeles för väl tilltagen. Rutinerna har nu förändrats och förenklats och vi är helt tillfreds med det nya upplägget. Numera ska tyngdpunkten läggas på rapportering av vad vi åstadkommit med tilldelade medel och mindre fokus läggas på en alltför detaljerad ansökan. Bra!

Försöksåret 2009

När vi gick in i försöksåret 2009 på hösten 2008 var spannmålspriserna fortfarande anständiga. Gödselpriserna var väldigt höga. Redan under hösten 2008 sjönk spannmålspriserna för att vid skörd ligga på historiskt låg nivå. Under säsongen sjönk gödselpriserna till en mer normal nivå.

Skördarnas storlek och kvalitet varierade

mycket i Skåne. För flertalet grödor noterades rekordskördar eller näst intill i enstaka försök. Upp till femton ton vete per hektar noterades. Sockerbetorna noterade ”all time high” och passerade äntligen det tidigare rekordåret 1991. 100 ton betor per hektar och upp till 20 procent socker per hektar förekom i försöken.

Per-Göran Andersson

Skåneförsökens hemsida

Mycket information om årets försök finner du i denna skrift. Ännu mer kan du hitta på Skåneförsökens hemsida. Gå in på

www.skaneforsoken.nu

och bekanta dig med den information som finns där om enskilda försök.

Tack!

Ett stort tack till alla som på olika sätt medverkat till Skåneförsöken 2009. Det gäller försöksvärdar, försökspersonal, finansiärer, Försöksringar, andra samarbetspartners och inte minst ni som bidragit med material och artiklar till denna skrift.

För Skåneförsöken

Arne Ljungars
Försöksledare HS-L

Per-Göran Andersson
Försöksledare HS-M